

INSTITUTUL NAȚIONAL AL PATRIMONIULUI
INTRARE Nr. 1617
IEȘIRE
Ziua 05 Luna 04 Anul 2021

INSTITUTUL NAȚIONAL AL PATRIMONIULUI
INTRARE Nr. 1799
IEȘIRE
Ziua 15 Luna 04 Anul 2021

Aprobat,

Bogdan Gheorghiu
Ministrul Culturii

NOTĂ DE FUNDAMENTARE Programul național de restaurare 2021 – Etapa I

I. Cadru general

În baza prevederilor Legii nr. 422/2001, republicată, precum și a Hotărârii de Guvern nr. 593/2011 privind organizarea și funcționarea Institutului Național al Patrimoniului, republicată, se derulează anual restaurarea, consolidarea și punerea în valoare a unor monumente istorice finanțate de la Bugetul Statului prin Bugetul Ministerului Culturii, prin Programul național de restaurare a monumentelor istorice (PNR).

Contractarea lucrărilor de restaurare cu supravegherea tehnică a șantierelor și a studiilor, cercetărilor și proiectelor de consolidare, restaurare, conservare și punere în valoare a monumentelor istorice, inclusiv componente artistice și de arheologie se face în baza avizelor emise de direcția de specialitate din cadrul Ministerului Culturii și de Consiliul Tehnico-Economic din cadrul Institutului Național al Patrimoniului/Ministerului Culturii.

II. Alocarea bugetară pentru anul 2021

Pentru anul în curs, s-au alocat prin Legea bugetului de stat 2 milioane lei credit bugetar și 46,6 milioane lei credit de angajament. După repartizarea bugetului Ministerului Culturii către instituțiile din subordine, INP a primit pentru PNR doar **1,8 milioane lei credit bugetar și 41,94 milioane lei credit de angajament.**

III. Elaborarea PNR 2021 – Etapa I

În prezent în PNR sunt înscrise 98 de monumente istorice.

Criteriile care au stat la baza fundamentării și elaborării Programului național de restaurare a monumentelor istorice – PNR 2021 Etapa I sunt:

1. alocarea sumelor necesare către șantierelor în curs și către obiective la care se poate face recepția la terminarea lucrărilor (RTL) în cursul anului 2021, respectiv un total de **686.659,72 lei / 2 monumente**

(Casa Ienăchiță Văcărescu nr. 16, Mănăstirea Gura Motrului)

2. alocarea de fonduri pentru efectuarea plăților parțiale aferente unor contracte de proiectare în derulare, astfel încât să se poată trece la etapa următoare de proiectare, respectiv un total de **1.074.885,28 / 4 monumente**

(Casa parohială a bisericii reformate Roșia Montană, Fortificațiile Sighișoarei – monument UNESCO; Castelul Huniade – Muzeul Național al Banatului din Timișoara, Casa Adam Mitache – Muzeul Orașului Huși)

3. alocarea de fonduri la un nivel minim, pentru a permite demararea unui număr cât mai mare de proceduri de achiziție publică pentru prestări servicii de proiectare și pentru executare de lucrări, cu precădere pentru obiective care fac parte din angajamente internaționale ale României și pentru monumente aflate în stare gravă de degradare, respectiv un total de **36.000 lei / 33 monumente**

(ex. Cetatea dacică Sarmizegetusa Regia – situație de urgență, monument UNESCO; Cetatea dacică de la Căpâlna – stare gravă, monument UNESCO; Ansamblul Brâncuși, Tg. Jiu – obiectiv prioritar în relație cu dosarul UNESCO; Biserica fortificată din Valea Viilor – stare gravă, monument UNESCO; Ansamblul rupestru de la Murfatlar – monument pe Lista indicativă pentru UNESCO; Cula Tudor Vladimirescu – Bicentenerul Revoluției de la 1821, cooperare cu Primăria Comunei Șimian; Biserica fortificată din Drăușeni – stare gravă, zid de incintă prăbușit recent; biserica fortificată din Moșna – pericol de colaps)

4. nealocarea de fonduri pentru o serie de monumente istorice – deși valoroase și aflate în situații de deteriorare severă, respectiv **0 lei / 49 monumente**

(ex. Bisericile de lemn din Șurdești și Poienile Izei – monumente UNESCO; Conacul Rosetti din Căiuți; Castelul Teleki din Comlod; Biserica mănăstirii Sucevița – monument UNESCO)

IV. Probleme nerezolvate, ca urmare a subfinanțării PNR 2021

Deși propunem inițierea unui număr de 33 proceduri de achiziție publică (conf. III.3), în condițiile lipsei grave de fonduri, majoritatea acestor proceduri vor fi inițiate cu clauză suspensivă, iar contractele se vor încheia doar dacă la rectificarea bugetară se vor aloca fondurile necesare de la bugetul de stat. De

asemenea, vor fi necesare fonduri suplimentare pentru decontarea lucrărilor de proiectare în curs, al căror avizare este așteptată în perioada următoare. Așadar, prin repartizarea propusă acum se pot pregăti condițiile pentru a demara și continua lucrări după rectificarea bugetară.

Un număr mare de monumente istorice - unele aflate în colaps sau risc de colaps sau monumente istorice înscrise în Lista Patrimoniului Mondial UNESCO - au alocare nulă pentru anul 2021 - etapa I.

Menționăm, de asemenea, necesitatea eliberării neîntârziată a avizului CTE-MC pentru monumentul istoric *Halele Centrale* (Ploiești). Fără acest aviz, care trenează de mai mult de un an, nu vom putea demara procedurile de achiziție publică pentru executarea lucrărilor.

Având în vedere cele prezentate mai sus, vă rugăm, domnule Ministru, să analizați și să aprobați PNR 2021 - Etapa I, cu o valoare de 1.800.000 lei, conform alocării bugetare și vă rugăm să ne sprijiniți în identificarea și aplicarea unor soluții la problemele indicate, astfel încât să putem răspunde în mod onorabil necesităților urgente ale protejării patrimoniului imobil din România și să ieșim din impasul actual.

Manager
dr. arh. Ștefan BĂLICI,

